

EXPOSICIÓ LITÚRGICA DEDICADA ALS DIFUNTS

Parròquia de Sant Bartomeu de Sóller

1 al 15 de novembre de 2021

GUÍA EXPOSICIÓ LITÚRGICA DEDICADA ALS DIFUNTS

- 1 VEL** que segons la situació social de la família es posava damunt del baül quan vetllaven el difunt a casa.
- 2 EL TÚMUL**
S'instal·lava aquest túmul just baix del presbiteri per a la celebració d'una missa conventual al matí següent d'haver celebrat el funeral de cos present l'horabaixa del dia abans. Aquesta missa conventual només hi solia assistir la família més propera.
- 3 BANQUETES**
Segons l'escolar major d'aquell moment, els anys 60-70, aquest grans canelobres s'anomenaven «banquetes» sostenien uns ciris quadrats anomenats «atxes». Segons la classe del funeral i/o missa conventual hi havia quatre atxes-sis atxes o vuit atxes i així se distingia la classe social del difunt, per la qual cosa el funeral podia ser de primera, segona o tercera. S'ha de dir que la cera que s'utilitzava també podia ser de més o menys categoria n'hi havia de tres classes: cera blanca, cera color marfil i l'anomenada "vermella", la qual era una cera ja reciclada.
- 4 CREU I CIRIALS utilitzats per funerals de tercera**, els quals eren de famílies econòmicament humils. Quatre atxes, dues per banda. Aquests difunts eren esperats pel celebrant just al portal major de l'església i acabat el funeral acompanyats també fins el portal major.
- 5 CREU ALÇADA DE SEGONA**
S'anomenava creu alçada quan el qui havia de celebrar el funeral acompanyat per dos diaques o capellans que exercien com a tal amb la creu i cirials davant portats per tres escolans i tot un seguit de cotes, aquests darrers eren els que formaven l'escolania de cantaires de la parròquia que els anys 50-60 arribaven a més de vint. Tota aquesta comitiva anaven a la casa del difunt i després de resar un respons dins l'entrada de la casa o a la mateixa cambra on hi havia el difunt amb tot l'acompanyament aquest era portat a l'església per a celebrar el funeral i un cop acabat la mateixa comitiva l'acompanyava al cementiri. Ja els darrers anys 50-55 el clero amb la creu cirials juntament amb els escolanets i cotes sols arribaven al creuer de Ca'n Sivella anomenat així per la fàbrica de teixits que hi havia en aquest punt i després de resar unes pregàries, aquests tornaven a l'església.

6 CREU ALÇADA DE PRIMERA

Amb tot el mateix cerimonial de la creu alçada de segona es feien les celebracions cal distingir, però, que la creu i cirials encara que sigui el mateix model l'ornamentació és distinta i els daurats de més qualitat.

7 PIRÀMIDES

Aquestes piràmides sols s'instal·laven a baix del presbiteri a cada costat del difunt, per a funerals de primera i les candeles que suporten eren enceses a l'inici de la segona part de l'ofici, al moment de la consagració.

8 TERN

Capa pluvial-Casulla i Dalmàtiques ornamentals que eren utilitzats per a funerals de segona i tercera.

9 TERN

Capa pluvial-Casulla i Dalmàtiques més frontal d'altar i cobri-faristol que eren utilitzats per a funerals de primera (no es conserva el frontal utilitzat per a funerals de segona i tercera).

10 CANELOBRES utilitzats per a funerals de persones humils.

11 CANELOBRES per a funerals de primera i segona.

12 SACRES

Aquestes sacres eren utilitzades generalment a tots els funerals.

13 BACINA DE LES ÀNIMES

Aquesta bacina era passada tot just després de les bacines ordinàries, al moment de l'ofertori.

14 TERN D'ESTIL GÒTIC

Aquest tern s'adquirí tot just passat el Concili Vaticà II quan es deixà d'utilitzar el tern d'estil tridentí. Sols es feu servir durant un o dos anys donat que després s'adoptà el color morat per als funerals.

15 CREU DELS ALBATS

Aquesta creu era utilitzada per acompanyar un albat (infant difunt) des de casa seva a l'església, on es celebrava una missa cantada (missa d'àngels).

16 FARISTOL I KYRIALE

Aquest kyriale romà de música gregoriana s'utilitzava per a tots els funerals. A les misses conventuals la missa era cantada com a recitatiu.

17 BÀCULS DE PRIMATXERS

Fins ben entrada la dècada dels anys 50-60 aquesta parròquia hi hagué una nombrosa quantitat de clergues, per a les grans celebracions i funerals, a part dels tres celebrants que presidien l'eucaristia, aquests eren acompanyats per dos capellans que exercien de primatxers i sortien davant revestits amb capa pluvial i a la ma dreta hi portaven aquest bàcul. Com podem observar per als funerals també hi havia tres models distints.

**cristians de la
vall de sóller**

**UNITAT DE PASTORAL DE LES PARRÒQUIES DE
FORNALUTX, L'HORTA, PORT DE SÓLLER I SÓLLER**

www.cristiansvalldesoller.com